

Н О В И Н И

ЗА РУСИНОХ У ЈУГОСЛАВИЈЕ

„Руски Новини“ излази сваког дана. — Предплата на рок 30 дана.
Адреса: „Руски Новини“ Р. Керестур,
Число Чикова и ратуњу 50-236.
УПРАВА „РУСКИХ НОВИНА“

Издава: Руски Нар. Прогр. Друштво
За редакциона одговор: Мих. ФИРАК.

Добри почеток

Складња Просвита, о којој смо осталих на тим месце писали, не могла не одбуц пре од нас њиховности објективни. Шинки складни терас у држави забранети. Зато озда и не приша до Керестура наша интелегенција у таким числу як би требало год ми ипак думаме, же неби требали и мали дужности прише а не пришли. Бо робело не не лем о складки Просвита, але о меди-собнети поради, як би сме могли створиц поне нелике дјело за наш народ — водзвигнуц конвикт за наших школярох и так поставиц достојни споменик нешому Владику Дионизију.

Ипак и тоти наше свједеници не пришли на керестурски бирбай догварели ше, же конвикт мушине створиц, бо вои нам потребни за осигуране нашеј будућности. И шинки були зложни у тим, же перши муша за Конвикт жертвовац наше школовац људзе, од котрих скоро кажда ма за дјело покойному Владиком подзековац.

Одлучено, же цалу роботу за збудова-не конвикту ма водзиц наша Просвита, бо вона е друштво целого нашего народу та и конвикт котри ма ховци нашу интелегенцију спада до задачи и цилюх Просвита. У Просвита треба основац окрени одбор, котри будзе шинку брију за конвикт водзиц и ише давац звит у наших новинах по ше за конвикт зробело.

ПЕРШИ ДАРОВАТЕЛЕ

Понеже конвикт ма и тоту циљу, да ше могу по вецей дзеси наших худобних родителюх школовац, зато наглашено на теј догварки же интелегенција и шинки маетнейши муша перши за конвикт даровац и цо векши суми. Од присутних такој виявели же даруло:

- о. Мих. Фирак, парох керестурски. . . . . 5.000 Д.
- Преч. о. каноник Назь 10.000 "
- о. Никола Орос, Канжа. 10.000 "
- о. Сил. Киш, капелан Керес. 2.000 "
- о. М. Буйда, капелан Коцур 1.000 "
- (обещал ише)
- Дюра Дудаш, директор школи, Керестур. . . . . 1.000 "
- Мих. Няради, учитель и даяк 1.000 "
- (обещал ише)
- о. И. Тимко, капелан Керестур 1.000 "
- о. О. Меленюк, господинца 500 "
- Скорей даровал о. Михайло Юрстив, Деветина. . . . . 3.000 "

Так зробени почеток будованя нашего Конвикту. Початоц, як видице добри и треба так лем предлужиц. Шинки ведно својма жертвами годни, сме довершиц того велике дјело. Лем икто не шме стац по страни припатрац ше и чекац, цо други робя, як да ше то його иш не тиче.

И даровац широ, не сискоц шерю ани кишеню.

Добра дзела шинко може и злога будзе велики дјело, а незлога погуби шинко.

Кед сме могли так високо подзвигнуц нашу Просвиту, купиц у Керестуре Народни Дом и Друкарню, годни сме подзвигнуц и руски конвикт за наше дзеси — за нашу будућности.

о. Мих. Фирак.

Пошлите предплату!

Война на западу.

Офензива Немцох у Французкеј

Найвекша битка у историји ише не звершена.

По капитулацији Голандскеј Немци вос шинку силу вдерели на Белгию, о даскельо днѣ заняли ей восточну часц, а главни твердини у теј часци Белгији. Лиуж Намир обили и 15. мая препили француаку границу. Год не французи добре тримали, ипак немецки тенки фрешко ишли на предок и 20. мая заняли у северней французскеј варош Ар и Амен, а преднѣ немецки колони пришли аж до Абенцик блиско французского морского брега наприци Англији. Немци пошци на предок не широким фронтом, але у форми уского клину, а савней страни того клину ца северу вжали

велики варош Ар, а на югу варош Амен.

20. мая Французи становели немецку офензиву и усиловали ше, тот немецки клин пререзац. Одвали од Немцох споминути два вароши и так сисели Немцох вос двох бочах.

Ситуација нашка 24. мая ише даље не пременета. Французи пременели главног команданта, наместо генерала Гамлеца, поставили стари генерал Ветан, познати вос остатнѣи шретовой войни. Под його водством були 1926. р. большевници побити у Польскеј под Варшавом и Польска була як чудом спашиена од большевизму.

Англия застарана

„Време“ од 24. мая ише, же по капитулацији голандскеј у Англији завладац страх пред немецким нападом на саму Англију. Але Англици ше цеша вос тим, же Немцом у терашнѣ борбах у Белгији и Французкеј не стани бевнију, а и войска вельо вигине та же ослабени Немци буду ише предумовац скорей як вдери на Англију.

Англици видва, же и немецка офензива у северней Французкеј ма циљу, да Немци цо скорей приду до французского морского брега при варошу Кале, одкад ест лем 100. км. преи канала Ла Манш до английского брега. Терашни слабости Англији походзи отаље же Англија ише мала кеди не понатляла у наоружању и правела теде дзела и аеропланѣи кед воици уж требали буц фронту.

Америка проци Немцох.

Сив. Америка за наглу и цо векшу помоц антанти.

14 амерички државни медзи иша и северна Америка заклучели оштро протестовац проци немецкого нападу на Белгию и Голандску. Фабрики оружја у сив. амерички буду вос подвоину усиленноу продуковац викини

и оружја за Антанту. У америчким парламенту предложел еден сенатор, же да северна Америка приди шинку оружја, тенки, викини, дзела, цо их ма америчка армија, Французкеј и Англији.

Еднанка Италији и Англији

Англия понукла Италији милијарду и пол лири. — Италия лем одложила своје ступане цо войни

У остатнѣи часу вельо ше пише у новинах о догваряню межди Англију и Италију. Од тих догварянюх одвисно чи Италия ступи до войни чи не.

Београдске „Време“ од 24. мая приноси в Риму вистку, же ше межди Лондоном и Римом водза тајмски догваряня. У Риму ше бешауц, же Англия готова викиници Италији

милијарду и пол лира як одчкдоване за чкеду, котру мела Италия од английскеј блокади.

Немци вос Риму являю, же Италия лем за тераз одложила своје ступане до войни. Тераз на Италију најменши час, да посигне цо сце поза Италију, особено у штреточемним морю.

Фальшиви вистки

Словацки посланик у Београду виявел, же не лано ишакего темелю висти, же ше Словацка готуц на войну и же словацко-мидларска

граница аварга. — Вос Пешти тиж службени являю, же су неправдини висти о тим, же Мидларска направела в немецку войни союз

ИТАЛИЈА И БАЛКАН

„Време“ од 24. мая приноси, же талијанска влада розказала својим послаником у Балканских државоох да виявля владом балканских државоох, же виства о талијанским нападу на Балкан, котри ше ширя у Евро-

пи, неправдини. Противно, Италия не усиловала зануван Балкан од войни и дапоц будзе на тим робити и доштовац будзе пријателски догварки, котри Италия ма с балканскими државами.

Загальна мобилизација у Англији.

Днѣ 23. мая английски парламент изгласал еднотласно влади тенки права, як у Англији влада нигда не мала. Влада ма право пресланиц загальну мобилизацију в воици уж пригласена у (9 месцину войни) Мобилизације ме ея лем войска, але и шинко, цо лем ест у држави, влада ма право ежац за вичек потреби. Шинки фабрики буду робити

лѣм за войска, наместо в работници будѣ робити 12 година, фабрици масе робити дзель в мес. Шинкоц приватни калягал, чи то вос бинок, чи од приватних робоох млада ма право ежац, а вельо ея државни ресии потреби. Таке ише нигда у Англији не було, бо вона ише була државна кий-векши слабора.

Як треба поступац у случаю напада зос воздуха

(Поради Одбора за обрану од вавдушних нападох)

Авиация бомбардує зос розпирскою ма, запаляюма и отруєнима бомбами цалу позадину, же би розразила важки задани и же би жителство застрашело и деморализирало.

Борбу зос авионами будзе подини на першим месце бойско, але и саме жителство ше муши чуван.

Зос опасних местох жителство ше муши инсталиц на по природи сигурни места.

Треба направити заблони против лирскокаких бомбох и против отровох.

Треба организовац гашене огня, котри буду стварац запаляю бомби.

При бомбардованю найважкитше, же би жителство було дисциплиноване, мирне и прибраитого плаваня. Кажди ше муши тримати того, цо ше наредзи од надлежних власнох.

Кед можеш, за време опасносдох од напада зос воздуха, бивай зос двоима дземи по сабанох!

Не врацай ше до палату док не преидзе опасност.

У доме рихтай свою одбрану.

Пойд покрий зос писком дас на 4 цм. Зос пойда лозиошуй шишко, древо замасц з матером, вапном и др. Пач да ци оген цо меншу чкоду зроби!

Огень од запаляю бомбох не гаше ше зос воду, але зос писком!

Против пирекаких бомбох викон у заградзакон, жебо треба утврдити прививку.

Против отровох теба ше забреш до инвазива, котрей уход треба покрити зос мокрыма плахтами.

У приправносци тримай на досц ножи будак и лопату. Дай батерийску лампу. Тримай найпотребнейши задноици материял зос потребнимы ликами и зос дезинфекційнимы сиравами.

Куп себе и твоей фамилии зашититни маски лва. од того, од кого пове властц. Маску чувай, дай ю кажди рок пренатриц. Уч ше ю хаснобати.

Кед чуеш знак за узбууну, лебо кед напад придзе нагло!

Зохаб роботу, полам оген и шветло. Виканчай елетричну мрежу. Вежи маску на главу и електричну лампу и беж до закљону.

Кед це напад влапи на улици, склонь ше до першей хижы до перного закљону.

Не стой и не пач на асфальти! Не стой там гадзи наме витор. Кед немаш маску ксе и зета закрий зос мокримы ручником.

Кед те бати вожиш на коду ужене до перного дзора. Не треба лармац кривити лебо ети.

Кед пиходзиш дзериц лем хельо нежно етхиль оци. Не утврдай зос рудайи. Сягнэ шмаги не рудайи. Не можэ брци отруєнии. Не едз того едну, котре могло бун отруєнне.

Кед ци едихнуц отровного гаду, кед шидзеш на швижи воздух, леж у елониншту и не рудайи ше. Не утврдай оци, не рудайи шмату и чекай док ци не придзе дохторска помон. Не пий алкогони. Кед ци шмата поцухкана зос отрову, рц зос себе шмату догу, укиц ше нецей раз зос цешу воду и мидлом и понагий за перну помон од дохтора.

Али вану рану не рудайи, али не внимайи зос воду, але завж зос газом лебо зос мекким пиланом. Кед це оаред за спасаване прида на личене, тримай ше строго там добитих фунтснийох.

У шикких шкляндох обавесчене и совит пилац од стручичих органах месного одбора.

Предне унутствие дава ше жителству до знаия, же би ше ним рочило за случай потреби.

Французки премер о положаю на фронту.

„Я верим у чудо, бо верим у Французку“ — гварел Пол Рено.

Восторок, дня 21. мая французки премер Пол Рено на засиданю сенату мал вельку бешеду о положаю на фронту, у котрей мези вишимы гурора:

„Отривайица у опасностц! — начал свою бешеду французки премер. — Перша моя повинност то повеси правду сенатови и нашей державе.“

Поянато, важ, же ишло твердине, цо франкелз нашо гранца, складали ше од двух часдох: од ливей Мажино, котра ше цагне од Шимйерскей до Луксембургу, а друга цагс од поеса менших твариндох, котри вде од Луксембурга допри белгийску гранцу на до моря.

Як вишло французке лве кридло зос твердиндох?

По шкванц Голандскей и Белгий од Немцох лве кридло нашого войска вишло з своій твер-

дней хороти, кед ше инцико пражиско на цукор, чи на воду. Того положене небезопасно, та треба складц способ, як по ратонац.

Року 1934. за война наоружаване на цалим швецце було видано 14 миллиарда и 700 миллиони маркк, але уш того сума року 1935. выросла на 18 миллиарди и 500 миллиони маркк, року 1936. на 24 миллиарда и 400 миллиони маркк, року 1937. на 33 миллиарда, а р. 1938. на 36 миллиарди! Тоди ше не буан войны у Европа, але терас тоты страшни видатки на воєни дел ше подноси, а може ише всади выросли! И подумац справно: Белей аж 1500 миллиарди на воєни дел! Чи то не банкрот швецей!

Уч у старим вику греческий писменик Геродот означал: „Ничго не таки дурни, да ведей вел войну, як мир. Бо у миру сивоє спих ховало, а у войки окове сонох.“ Прето вел швецки конференци за розоружане пробавали зробиц край тому справноку наоружаню. Але тоты велики капри, цо кинтала тиж велики пакож, не принесли никакого уснаху.

Уж дораз по швецкей войки, р. 1921. германск премьер и диктатор Итали, Муссолини гварел на едней ехидзке, же, „война то верхония касадийни суд шикких народов на шоце“. И справди, треба признат, же подвожного мира нет нигде, али у природи. Вше дагле видухе вулкани, а люде на швецце миро оу к шем. Вше дагле ас земьотрес, але людез икак миро будую падеги и хижы, як и пред тям. Вше були и буду бурі, але глеша стар, же нет циклоу. (Циклоу, то страшна буря, котра шидко ишци). Ведел войны у старим вику и вибрани народ (Израиль), але войскала и найвещей миролюбива цанска держава.

диндох мези Седоня и Моарах и прешле Белгаю по шци, од Седану до Анкеру. Пач тану ситуацию, несприятель, котри то предидел и зос тей же раховали, Начал ставити офанзиву мези Седоня и Намироу на рива Меза. Французки дивизия будэ уредствата по шцел мужини рива, а крех тей: була не хало, та так не вблэ зос фодох тоту риву брано.

Як була рббита Коралова армия?

З артеи страны ту була Коралова армия, ливити котрей, бул елво набрржани и вибжовани, зос елшнй трупи булэ воєнни на лве кридло до Белгий Медвятии прояла кста, же риву Мезу чешен ирелел, али бани ерто чежен ю и браци. Боча чалоба з матралеца ту неможлива, а елпрител: так лерко мог маневровац. Ту тому треба ише додас, же положка диманйох Кораловой армий не аривила на час на Мезу, хоч вояв вдалено була од тей ривы.

Та я то нешакко. Пре хибя, котри дотериз не були ише анжисани, з за котри придзе ише кара, мости на риву Меза не були випуцени до воздуха. Вк терас можец порозумно змачлене и дезоривитацио у Кораловой армий. Ето так буда пребита диния французского войска на риву Меза. — Кед сом козачера аривил манкстерство воєних сиравох, прилик ми на дохоц маршал Петей и генерал Везан.

Пробиване фронту.

Як було положена? Наш фронт бул пребити у шкрандан од ласкельо сто километри. През того пребите место терас ше гарно исприятельски моторизованй дивизий, котри перше ишла на Парна, а поткм поцаи у напрямю моря и на ет способ зобнйили цалу ишчу динию твердиндох на француко-белгийскей гранци, та так згрожелк союзничий силе, котри ше ише били у Белгий и котрии рбзкля за елсгун булі дан ише 15. мая.

Од аованчери еднй моторизована немецка дивизия аривила на динию Сен-Кантен-Камбре. За ослани 48 содз, немецке напредоване ше предлржує, Немци займали варешн Арас и Амьен.

Нови способи воюваня.

Але як пришло до того? Борби, котри ше у оштатних дндох водзели у Белгий, доказали, же морал нашого войска висок. Мж терас стоїме пред новим способом воюваня. Ту нет лем итания сотрудничатва тенкох зос авиацио и пешадийо, але ту виданме: оребой исприятельских тенкох глибо за воєнни инвазива, а на краю падобраньска группа, котри эвичали Гат у Голандскей, и наймошнейшу твариню у Белгий — Ливиня.

Потий Пол Рено свою вельку бешеду так зааверисох:

Шидко того правда. Але людез успишно ше борк арива огню и поллавох, ограничую их, и так исто людез кожу ограничай войну. Твердзене Муссолини, же „война то верхония касадийни суд шикких народов“ — муши еидити, бо гоч у природи ше ставало кайасгрофи, але человек ест лан природи, и клобена од несвідомей природи, од животиндох одзелине бани його свідомости, розум и душа. Прето людез може и муши ше борки проци такей катастрофи, як до война. То али некористно, али нерозумно, кед людез шидку свою надю коваю на оружие. Але едво ест велька правда, и то стара правда, котру едвало потвердил и едей полковник америдкого министерства народней обраий: же „Хоч хто ноши оружие и хоч на яки способ го употребляти, на край икак муши овладати способнейши страна, тот, цо ма вешей духа“. Тото признал и сак Циполсон, та и други славни воєводи. На край вше надваладо розум, ланує дух, а сила то ас слуга духу. Отже не може надвалада бегом над шерпом, не може надвалада материя, али дух!

И кед то так, теци не треба заарен наоружаня и змачане мези народами. Най надвалада тот, хто способнейши! Але того наоружане не шке буц физичке, роцо ма буц душоане! Тота держава, котра ше лановац над цалим швецце, ший ше змачэ збудовац цовсей школы, кинтох, шкитальох, най ше стара материална и атрески живот своіх жителдох понайкрасше подзаягнуц и ушорит, та велька може буц левия, же надвалада еси теліх тенкох, авианох и подмориндох, кед би шидки держани були розоружани. Бо теци бк надвалада моцнейши дух и широчей работа! На того може аривити зос историй старого, а и кового вику, же

Миролубивосц и милитаризм.

Вачи мар и добра живот на айни, те шидки шикки, вельких умох. Уж я подати яггариске писемца Шекспира али у едних зос елвх творох „Плюсовиде наш держки зос квалон мира, а не з войну ушн“.

Терас нас плаши бречаво оружия на шикких сиравох. Шикки державо терас забули арива швецску войну, хоч ишо прани каси, бунесочени пода, жертви левей и миллиони зацешливих, инвалидох, едоминох и шкитальох. (Напржклад Немецка 1. априла 1940. року ише вше мала 808.584 евалидох и 893.586 инвалн широтох и гловиндох)

Зос народного становича воєна то перши несприятель доброго живота народу, бо вояв нереди мятох пренсаво у дям и гар. Рахунки шикких державах указую вельки, несприятельни видатки на наоружане. За видатка, цо були потрошени на будоване французкей диний! Моживо мож було шидки французка рива регуловац. Напржклад ижериска вьда терас плаца за кажди бомбардер-авион 150.000 долари, то ест 5 миллион динари. А за воєни газы видала уж миллиарда, хоч у Америке у оштатних рокох вше ише було вецей миллиони безроботних и гладних. Муши ше признат, же остатн европски евалд мог би достад школу, шкиталь, водовац и електрику, кед би влади шикких европейских державох сибно воєни видатки трошени за напредоване народвого господарства. Шикки того яваю, живки о том газря, але шидк шидки инди еднотласно одобравоени видатки. То шидко на крайоток, цо го лх-го не може зопред, док хорн од самей хороти не умре. Того положене слезне цукроей, або вод-

„Віган вчора превікал команду. Нешка воєн на фронті. Воласна воєних операційх терза однаші дні од нього. Можем вам повесті, же маршал Петер, генерал Віган и я то єдин думка цодз вліску за дальше виданє війни. Влада уж видала своєю одлаукі. И как уж повнати ей верши дла. Терак, кед нашо воєна умераю, не будат вецей другого поступка на зраднікох, саботеро́х и мелодушних!

Поведол сам как правду, бо єдино воєн нас може спасити и наситит до нас сили за акцію!».

Весели пригоди зос живота святих

О Пустинякави, котри ше сцел збогатиц

Єден пустиник бул заградцар и робел вредно и радощив свою роботу. Цо було хасну зос його роботи, дал шицко до Манастира другим, братом либо подзелел бідним. Для често го спокуюшоваз диявол и гугорел му „Одкладай ти пенєж себе, же би ши во мушея бидовац док остарєеш“ Тут наш брат дал ше раз кагвариз на то и почал пенєж одкладац и уж их мал пенєж одну явдичку. Трафєло ше, же ше наш брат покорея заболєла го нога и мушея велєкк болі церквц. Вжїл вєн тєди своєю пенєжи и ходєл од лїкара, же би го вилїчєл, але хорота ше баржєй ширєла, и пенєжох нестывало. Єден славиц дохтер кед опатрєл його ногу гварєл му: „Кед на даш одрєвц когу почєши цї цєлє цєло гвїц. Брат ше того прєстрашєл и прєстал на то да му ютре дєвєн одрєжу ногу. Тоту ноц пред операцію прєдумовал брат о саєм прєшлєм животє и зос плачом воєл ше на Гос подє: „Панє, згадай на кою давну роботу, котру я за Тебє робєл! И явєл ше му янєл Божї и гварєл му: „Дє же цї твоєя пенєжи цо ши их зашлєрєвал себе? Дєжє твоєя надї, же будєши цєлєцїно жак у атарєсцї кед цї одкладац пенєжи? Кед то чул тот явєлєл ше зєлє на Господє: „Господє, зрїжєлє сом и прєбач мї Вєцєй нїдє то нє зробїм! Тєди дорухєл ше Ягого ноєя янєл и вєкє дорєз вєздєрєлє. Другого дєя встєкул и пошєл робїц до заградї. Кед прїшєл дохтер зос своїма конєми и янєжма орудїямї потребнїма за операцію, гварєл му, же їх брат уж вцїє рєно пошєл на роботу до заградї. То дохтер нїкє на спїєл рєрцї и вїбрєл ше сам до заградї дє робєл, брат и кед то обачєл як колє запитєл ше гє: „Хтє, цє оздрєвєл? А брат озповєд: „Благословєнї тот цо прєстал грїшкї, а його давнї грїхї забутї!“

(Далєй будєтє)

бути держави и вароши, котри през пєлє столїтїя постєвали без найменшєго кєоружєня, дєм зос склє културє, варгованї, зос склє дипломатїї! А цо вїзвїмє нєшкє? Културєнї нєрєдї у 20. столїтїю у умєрїєванє своїх спорїних питєньох ше вращє до способох дєквїх африкєнскїх плємєнєх.

Трїмац вєлєлє стєвкєнє воєскє, вєлєлє магєвнї драгєго оружїя и мунїцїї, котра арє далєкє прєнаходєлєнє новєго оружїя нєстрєнї нєпрїятєлєя кєждє годєннє можє ше прємєнїц на старє жєлєзє, — стрєшнє стрїмєну културєнє и спєсєдєрїкє нєпрєдєзвїє кєждє держєвї. Дєм єден прїкєлд зос исторїї ту навєлєлє, же би жєє докєзєлє, же рєзум и културє вїлєкїшє и од вїлєкїшє цєго оружїя! Прєз столїтїя постєклє янєкє дубїрєннїчєнє держєвє арїєнє вєлєкєй турєкскєй держєвї, а прєпадлє воєнє нє арє нєлєдє чєлєкє, але прє нєкєлєнїє вєпорєзумєчє. Дєвнїк и вєлєкєкорєнїх нєрєдєх нє сїлєнєнє вїстїку Єврєпє Рїмлєнє вїдєлєлєлє зос бєрє прїкїтївнїкє оружїєм. Прєто учєнї лїдєрє, котри ше зєнїлєю зос друштєвнїкє пїчєтєнїєм лїдєтєвє, мушє дєзєнєгудєлє своє глєзє, прєпрєчєвєцє слєвєнє гвїкїх нєрєдєх и держєвєх, котри шицкєу своє будучєнєцє вїдлєлє дєм у оружїю и у бєтєновєнїєм кєзєкєтєх-тєрєднїєх, а нє у своєй културє и у лїчнїєм умєрєнєм друштєвнїєх обстєвнїєх. Та чїє гєтє думкє у блїжєкє будучєнєсцї можє зєвєрєнїєцє на швєцє, мє яє знємє. Але и янєлїєскїє держєвнїкє, бузїшї прємєр Чємбєрлєн нєцє 19. дєсємбрє 1935. рєкє у пєрлємєнтєу гварєл: — „Рєзум то вїлєкїшє оружїє на швєцє, а котрїк ше можє вєдєлєц борбє, а тотє тєрєдєнє, же сєлє то вїлєкїшє оружїє, євєблїтє прєцї рєзумє, мє бєрє жєлє янєтєрєнєкє на услїх“. Ипак тєцє вїстє Чємбєрлєн нє кєзєлє своєй бєшєдї вїлєкє, же ше Англїє мєлєлє сїлєнє и єкєрє оєрєвєнєцє, бо чєкє нєгє рїбї и другї держєвнїє...

Кєдрє зос вєлєкїх держєвєх арїєнє дє добрє прїкєлдє, а зос тїм сєбє зєслужє вїчєнє подєлєвєнє швїцєнє рєдєстєвє?

Допиши

Руски Керестур.

Кїрбєй прєслєвєнїє тотє рєкє у нїмїрнїєм чїсєу и прєто кєрєскєрєвнїє Службє служєл прєчє, кєлєнїк Нєдє зос швїцєнєм єнїцєннїєм, и кєлєнїє трїмєл о. Мєлєнїєк зос гєспєдїннїєх.

На Влєтїкєвєм грєбє служєнє 23. мєлє дєнєм рє кїрбєю штєрєцєтє дєлєлє о. Ягого тємєрнїє нє полє осмєй Службє брїєнє, а служє и прєчє хєлєнїєк Нєдє зос о. Орєсєнє и Кнїжєк и о. Мєлєнєкєм Булї прїєстєнїє єнїкєлє дєлєк и дєсє вєлєкє чїслє нєрєдє, гєч булє нїмєчнє дєнє. Од єтрєнїєх нєшїєх пєнєдєх булї нє кїрбєзє:

Прєчє. Нєдє, дїрєдєлєвнїєкє о. Бєсємїєн, кєдурєскїє кєпєлє о. Булїєлє, зос Кєшнїєнє о. Орєсє зос Лїчнїє о. Тїєкє, и Гєспєдїннїєх о. Мєлєнїєк, и Пєтєрєвєцєх о. Кухєр, зос Дрєгєцєх о. Пєлє. А у нєрєкїє вєлїє ше рєдєлєлє є рєбєтє за шкєлєрєтєнє кєлєнїєкє и одругїєх нєшїєх нєрєднїєх пєтєрєвєцєх. Успїєх нєрєдєх за кєлєнїєкє прїєнєшнїєкє нє другїєх мєсцє.

Нєшїє пєнєкє нєрєкїєвнїє дєм уж є цєлєкєм гєтєвнїє. Внїєтрє бєрє крєпкє, укрєпчєнє зєлєлє и дєстєлєвнє прєдєстєвнїє Кєрєстурє жє мєтєкєу швїцкїєх рускїєх швїцєлєх.

ГОСПОДАРСТВО.

О чїм овїлїшє кєлєю дєбнїємє млєкє

1. О фїзїєнє крєвнїєх, 2. о пєднїєм стєтєкє, 3. о пєжнїєх, 4. о лїкєтїєцї, то знєчїє у пєчєтєкє вєцєй, а пєслє жєнєй, 5. о рїжнїєм стєтєкє (кєд рєбї лєбє рєшє), 6. о стїрєсцї и пєчїтєкє жєнєй, а пє пєнєцєлєнїєх нєшвїцєй, 7. о вєдєнїє, 8. о хорєтї. Нєтє нїцє и другїє прїчїннїє але тотїє глєвнїє.

Дєвнє то зє лєгкє рєбєтє, нїє нє єднєстєвнїєкє як то дєспєдєлєнє трїмєю. Прїє арїєнєю мунїємє сєбє думєцє чїє тотє кєлєкє булєлє жїєцє пєтєрєвнїє мєлє, цо нєм трєбє прїє вїрїєлїє мєлє и сїрє, а нє чїє є здрївє.

Рєзлїкєуємє 3 спєсєбї дєвнїє, а нєвїдєлєнїє дєвнїє зос цєлєу дєнїєю, тїк же нє вїчє дєкєлє єднєкєд пєршє гєркїє и вєдє дєлєнїє крєвнїєкє. Из єстєтєкє трєбє дєбрє вїдєлїє, бо єстєтєкє вїлєкїшєнїє.

Чїстєтє прїє дєвнїє. Нєвїкєрєй ше млєкє можє зєвєлєчїє прїє дєвнїє у хлїє, зєтє трєбє дє нєм бужє чїстїє хлїє и суднїєнє, до хтєрєй прїєлєдє млєкє. Кєд вїлєкє гєднє мунїє ше гє ужїєд и пєслєрєцє зос чїстєу и мєгкєу рєнєдє.

Хлєдвєнє млєкє. Зос цєдєснїєм ше одстрїєнїє лєм вєхлїє и мєншїє нєчїстєтїє зос млєкє, дєк нїцє остєлє у млєкєу глєвнїє. (вїкїшїєлє) хтєрє зє нїє дєбрє пєжнєнє. Зєтє мунїємє охлєдїє млєкє дє лїє спрєчїмє дє нє дєлєй мєжє и тєк дє нєм млєкє нє пєгубїє. Хлєднїєцє можємє зос вєдєу, єнїєкє и зос кєвєжкє кємїєнїєм прєнєдрєтїєкє. Кєд єднєкє дє вєсє нєм жїєтєкє дєлєнїєкє нє єнїєкєнє трєбє гє охлєдїєнїє нєвїкєнїєкє на 10 грєдє.

Пєстєрїєзєцїєнїє гє нєдє ше млєкєу грєвє зє 85 — 90 грєдє цєлєтєнїє, и гє зєтє дє нє вєдєлєнїєкє кнїєкє у млєкє.

Стєрїлїєзєцїєнїє гє зєдє ше млєкєу грєвє нєдє 100 грєдє цєлєтєнїє и то 60 — 90 мїнєтє. Тєкє мєлєкє нє можє дєлєу чєнїє дє ше нє пєгубїє.

Посїлєнє млєкє вє пєжнїєу и зє прєрєбєвєнє

Нєвїрєкєтєвнїєкє и нєвїзєннїє дє мєлєкєу хтєрє єдрєдєчєнє зє єрєнїєкє вєпрїєннїєкє дє нє гє охлєдєлє и тєк у чїстєх кєлєтєх пєслє дєлєй чїє нє кєчєу чїє нє лєтєу, жєлєзєннїєкє, лєдї и тєдє.

Кєнїє мунїє буц дєбрє вєзєвєрєннїє, и гєч и блємбєрєннїє.

Йогурт. То тєкє кєлє млєкє, а вїлєкєй ше прїєнїє у Бєлєрєкєй. Йогурт нє прєнїє од євєлєсє, крєвєскєго и бїлєвєлєсєннїєкє мєлєкє. Фрїєнїєкє ше млєкєу вєрїє дєлєлєлє мїнєтє, а зєтєм охлєдєлє нє штїрє и полє вєсє 5 грєдє цєлєтєнїє и дєдєлєлє ше му културєнїєкє зє Йогурт тєлєю дєлєлє жєрєшнїєкє 4-6 годєннїє. Дєк нє нєвє грєшкє трєбє кєнїєу єкєтєцє дє рєдєкє дє ше дє нє єрєнїєкє тотє цєлєтєнїє нє 40 грєдєх цєлєтєнїє. Кєд є дєбрє нєпрєвєннїє вєлє є слєтєкє вєлєкєнїєкє и кє фїнїєу зрєкєу, Обєчєнє нє гє є вєлєкїє, Йогурт то бєрє хрєбнїє пєжнїєкє зє лїєдєкє.

Хлїє млєкє. Хлїє млєкє мєлєкєу нєшїєкє у мєлєкєу, од хтєрєлєкїєх глєвнїєх, пєжнїєх, цо лїє стєтєкє хєлєсєу нє прїє штєрєдєнїєкє трєннїє, гєркє трєннїє и трєннїє цо дєлєнїє млєкєу фєрїєу, а и од зєлєлєнїєх вїлєннїє.

Слєнє гєркє и блєтєвє млєкє можє нєстєпє од нєвїлєкїєх глєвнїєх, од зєлєлєнїєх вїлєннїє, од гєркїєх пєжнїєх и од крєвнїєх хтєрїє вєлєкє нєжнїє.

Марїєво вєчєрїє.

Зєпєхнїєл зновє Марїєвє вєчєр...
Дє цєркєвєх дєєцїє зєш пєнєлїєнїє
И вєчєрємїє оцкє бєлєвнїє,
Як цо и влєнїє, ту Нєй дєвнїєгєю.
Тє Ю тєк мєдлє: Зєхрєнє нєс Мємє...
Зєхрєнє нєс Мємє глєдєу и вєрїєннїє
И бурлєх стрєпнїєх, стрєдєннїєх чєжкїєх,
А врєц нєм чєсїє мїрнїє спєкєннїє.
Зєхрєнє нєм оцєх рєбєтнїєх, кємє,
Цо ше тєк зє нєс дєлєу нєцє стєрєю
И зос рєкємїє пєнєкєннїєм
Зє пїєцкїєх дємє хлєбє вєрєбєю.
Зєхрєнє нєм Мємє мєцєрїє нєшє,
Цо од стєрєннїєх вє сєчє нє знєю,
Цо вшє нєдє нємїє, ягєдє янєлїєннїє,
Крїєдлє лєбєвнїє рєзпрєсєцєрєю.
Зєхрєнє и мєдлїє Сїнє Свєлєгєго
Зє швїцєкє лївєтє тотє Мєтєкє Марїєю.
Сїнє цє вїслухє, прє лєбєвє вєлєкєу,
Лєбєвє Мєцєрїє, Вїлєлє Лєлїєю.

ЗєДУНЄННЄ

ЦО НОВЄ У ШВЄЦЄ

ВЄННЄ У ФРЄНЦУЗКЄЙ

тєрєз прїєцєлєлє нє сєбє зєвєгєу цєлєгєго нїєтє. Нємїєкє єрїєннїєкє нєпрєдєзвєлєлє од бєлєгїєскє-фрєнцузкєй грєбнїє нє лєг, але яє нєшїєннїє на Пєрїє, лєм єрїєннїєкє нє зєпєдєлєлє дєлєгїєкєм а зєлєнїєм кнїєкєм вїбїлїєлє лєкє нє мєрїє. Тєк єнїєлїєскє-фрєнцузкє и бєлєгїєскє арїєннїє, котрє ше бєрїє нє сївєрєу у Бєлгїє, остєлє одрєзєнє од Фрєнцузкєй, то якдє булє и цїлє нємєцкєй оєфєнзїєвнїє.

Уж прєнїєцє лєйцє дїєлє єкє тотє нїємєлє оєфєнзїєвнїє Пємїєннїєкє стєнїєлє прєд оєдрєкєм фрєнцузєх, котрїє под своєм нєвнїєм кємєннїєм гєнєрєлєм Вєгєнєкєм, жєк дє ше уж прїєбрєлїє од пєрнїєх нєуспїєхєх и бєрїє вєчїє лєпшїє. Як вїхєдєлє зос бєшєдє прємїєнє рє Рєлєо, нєуспїєннїє Фрєнцузєх у Бєлгїє зє вїлєлєлє сємє фрєнцузкє кємєннїє. Нємїєкє уж явєлїє, же ше скєрєйшїє фрєнцузкїє кємєннїє дєнт Гємлєн зєштрєлєлє, але нє стрєннїє єнїєтєннїє прєнїєцїєннїєкє тотєу чїстєкєу єкє нємєцкєу вїдємкєу.

Фрєнцузїє мєлїє и мєншїє успїєхїє, бо 25. мєлє зєнїєлїє нєзєдє вєрєшнїє Амїєнє и Арєс и зє двєх бєкєх єрїєсїє нємєцкїє кнїє.

На лїєнїє Мєжїєнє нє бєлєлє вєжнїєкє пєдїєкє, а у Нєрвєжкєй прїє Нєрвєжкєу дєлєлє ше рєдєзє кїрвєвнїє бєрїє зє тотє вєрєцє. Рєзєлтєтє нїє тїж нєпєзнєтїє.

Англїєскїє дємїєннїєкє зє Англїє.

Тєк єнїєлїєскє дємїєннїєкє, яє Кєнєдє, Нїє Зєлєкє, Австрєлїє и Южєєфрїєнцє Уєлє, котрїє євєлєлєлєкє єнїєлїєскє дєрєжєнїє и нє кєнїєлїє бїє вєлєкє вїцє нє стєрєннїє Англїє (Врєкє яє дємїєннїєкє вєкєкє) оєдлєчєлїє дєлєкє вєкєкєу дємєцє Англїє. Австрєлїє нєшїє нїцє 3 дєлєкїє вєлєкє и бєдєлє 10 пєдвєднїє, а 3 вєлєкє вєкєкє лєлє. Кєлєннїє зєнїє пєнєлє нїцє дєлє єнїєлїєскє дєлєкїє, єлєлє уж прїєлїєлє. Нїєсєлєлєлє нєлєбєрєлє нєвнїє 150,000 дєбрєвєлєлєкєх. У Амєрїєкє єнїєлїєскє кєрєкєлє 25,000 вєлєкїєх єнїєлїєскєх, зє пєнєкєннїєкє єдрєдєчєннїєкє кєрє штєрєцє, цо тєкє у Англїє рїєкєкє.

Тєк Англїє у тєрєшнїєм прїєрїєкє стєвнїє мєбїлєлєуєннїєкє своє сїлє, бєлє єнїєкєу нє вїлєкєкє пєсєднїєкє. Гєтєрє гє зєрєбєлє вєлєкє скєрєйшїє (Врєкє 24. мєлє).

Тотє срєднїєкє вєкєннїєкє нє бєржєкє мєлєнє и нїєтє рєвєнє вїчє вєкнїє и вєлєкє жєрєтєкє. Зє зєлє вїлєкїєвнїєкє єлєлє вїєтєнє є Рїмє, же ше вєкєннїє пєжєрє нє бєлєлїє нє рєзєнїєкє.

Снєдєлєлєлєкє бємбєрєдєрє нєдєлєлєлє у Англїє и пєрєбєлє вєлєкє єкєдє. У єлєкєу пєнїєкєу єнїєлїєскє вєкєкїєкє єнїєлїєскє. Нїєкє хєлєлє бєлє бєрє вєлєкє гєч у Англїє. Мєцєрїє єнїєлїєскєх єнїєлїєскєх рєкє и нєшєкє, котрїє ше бєрє прєдє Рємїєннїєкє зє фрєнцузє, єнїєлїєскє прєкєрєшнїє лїє грєбє. Бє глєвнїє єлєлє Нєшїє зєрїєлєлєлє своє дєлєкїєкє. А єлє бїє тїк бєлєлє жєлєлє кєд бїє лїє дєлєкїє пєнєлїєлєлєлє нє вїєлєкїєкє фрєнцузє и кєд бїє лїє грєбїє нїкєтє нє ушєрєлє.

Красоти Боки Которскей.

Обробена поля нидра ше отаць долу на шлицки боки и виатраю як платки каждей фарби. Зогладую на штирихутки, фурми каждей велькоси. Цела равнина змаа поматана.

Тук и черепчанае лотькох и пах воадуху до го витур прикоши зос глибокой ровнини онива нас. Човек ше на чувствую сигурни на власних ногох але ше заноси гет до тей дубляи хтора як да принагуа.

Друга гора пре хтора з долу требало шню выривни да им верхи видземе, терас су пред ним у истей висини. Гора хтора ище вивши од нисей виатрали отаць маа и боки як гевти найме шна брети я ровнини.

Далей пред нами медзи тима горами и ровнинами росинала ше часц моря марски залив. Бока Которска богато прибрака. Виатра на фурму двох нееднаких и скритих подпозох зловних вдиа коло другей.

То на вецей гевта розкошица и пшйна. Бока цо понижув и зменьшув вредсесч человека, яка нам виатра мед ше по ней вожме. — Терас вошми рна, циха литома и гавьблва але лам заш красна и прибрна.

И на кельо ше человек осетел маа и бидни у тей природнай краси док ше на ней вожи, терас мед жо отаць таку видза осети у себе якун висшу силу, власну моц и гордоц. Терас ше человек сам нидра як добидик целого того невобидного краю. Чувствую ше вельки, немши од цалей тей природи хтора пред ним рибска лежи поризвана да послужи йому-чловекови.

Белава вода як обзагнута зос жокгу драгу до дзелі белаве морю од жемских польох и длаа еси вираз обидвом фарбом. Воопше ницки фарби там виатрино вельо модисша, яснейши и складнейши. Вожа як да виражую добру душу и шеро народу того краю, хтора каждего радо приме и погоси.

Векши валли и вароши як Котор, Врлац, Тивит, Пераст, Дуковит и Херцег Нови на и други прибереаю Боку як брош припнути на перша. Вони зос свою червено, билу фарбу и чистим лцом претаргую монотонно хтора ше по давних местох указуа.

Як да ясту длужносц маю и тоги два-три маля острова цо ше отаць видзи праве як громадки жемя у води.

Брег Врспнац дзелі пред нашима очми Бока на два часци. На правем боку при Котору Бока почива (заправо звершуе) и обходзи коло спомнутого брега да ше знова уквже на ливим боку истогу брега при варошу Тивту. Отаць одходзи аж до Херцег Нового дас круци на ливо и виходзи на отворене морю дзе цала Бока Которска заправо почива.

Полатрунок на отворене морю отаць, прекрасна превелька и бесконечна слика белаво стриберней води хтора отаць на ливо указуа том початок нашого Ядранского Моря заставива човекови разум, бо слика кельо красна тельо и страшна. Кед человек тамаль попатра як да осети ницку терху тей води хтора так барз жем прицагла.

Всел морски ладї хтори лутую горе долу и колпшу ше на морских габих прибереаю воду и даваа кельо тельо животи тей велькей мертавей воденей ози цо ше дзешка барз далеко траци у молги у як да сходзи зос, скоро истей фарби набом.

Верх едного брега на самей марскей обали претаргую полатрунок и дзелі слику моря на два часци. Прето ше слика моря отаць, видзи на штирох местох: два у Боки цина на отворени.

Спорт

На недзело 26. мая одбуше ше на пласци с. к. „Руски“ первенствене змагана медзи с. к. „Руски“, и „Штурга“ Фекетич. Прето же обидва клуби маю добри виатрунок за освоаие того рочного кервенства, з тим сигурнейше же борба будзе барз напнута и занимлива. Придзе у ко векниш числу вездельки на пласци с. к. „Руски“. Початок на 4 година.
Оскар Верон
секретар.

Вицигли,

машины за шиде
у вельким вибору по найтуншей пени
у
ПАП СЛАВКА
Руски Керестур.

„Руски Новини“ издаве сваке суботе.

ПОВОЛАНКА

на шорову рочау главну слязку членох Земледельскей Кредитней Задруги „Кооператива“ з. о. е. у Р. Керестуре, хтора ше отрима 2. юна 1940. року у свей народной дому на I. голану поповадно зос следуюцим порядком:

- 1) Привит председателя;
- 2) Выбор сьвервательох и скрутаторох;
- 3) Звит управного одбору;
- 4) Звит назорного одбору;
- 5) Одобрень заключних рочних рахунок за

1939. рок и розрешение управному и назорному одбору;

- 6) Ршенье о побитку;
- 7) Выбор 3. членох до управного и 2. до назорного одбору;
- 8) Предложениа и случайносци.

Кед би ше сходжа у заказани час не могла отримаи пре повозатне число задругарох, отрима ше по §. 25 правилох на 3 гудзи допозиланю истогото дня.

Джуля Михайло
Р. Керестур 16. V. 1940. президент.

Биланца Земл. Кред. Задр. „Кооператива“ з. о. е. у Р. Керестуре

МАВТОК		ДУСТВО	
Готовини	13.008.50 дин.	Удиль членох	128.000 — дин.
Улог у Савезу	245. — „	Резервни фонд	27.000 — „
Видани ложички	934.490 — „	Шпоровни уложки з каматом	788.249.50 „
Вредносни папери	4.300 — „	Преносна камата	17.238.50 „
Инвентар	744.50 „	Добитак	13.000 — „
	533.788 — дин.		953.788 — дин.

Рахунок расходу и приходу.

РОСХОД		ПРИХОД	
Камат на дуство у Савезу	57 — дин.	Камат на уложки	13 — дин.
Камат на уложки	39.683.25 „	Камат улащени на ложички	73.869.25 „
3 % порез на камат од уложкох	866.50 „	Камат од вредн. паперох	150 — „
Рочни допринос Савезу	1.000 — „	Приход од тисканицох	1.971 — „
Отрива и шкетло	645.50 „	Преносна камата з 1938 року	9.841 — „
Цилици	4.700 — „		
Трошки конзесарии	2.121 — „		
Тисканици	3.084 — „		
Поптарина	58.50 „		
Путни трошки	1.600 — „		
Допринос за отримоване нар. дому	2.000 — „		
Преносна камата	17.238.50 „		
Чистки хасен	13.000 — „		
	56.144.25 дин.		86.144.25 дин.

Р. Керестур, 31. XII. 1939.

За кинговодительство: **о. Др. Силвестер Киш**

Управни одбор: Джуля Михайло, председател, Гербут Евгень, подпредседател, Орос Ђинко, Папаянко Кирил, Жилиши Данил, Рац Данил, Пал Янко, Нац Штефан, Папуца Владимир.

Пренагреве и у шоре најважне!

Назорни одбор: Будински Габор, председател, Нярда Штефан, подпредседател, Гербут Данил, Сопка Емил, Дулаш Яким, Ковач Михайло.

НАША ДЕРЖАВА

ОПШИСКИ ВИБОРИ У БАЧКЕЙ БУДУ в недзело у вельких виладох Байком, Светоазр Милетич, Бачки Брег и Чонопля. Кандидатски листи постевели лам ЮРЗ и Хори. Селянска Стравка. У звязи зос тима виборами пришла до Сомбора минисрх Бешлич и Томич.

У ЛАНЦОХ СЦЕКОЛ зос гарешту у Крушевцу познати бивши сербскоправосл. монах, Хракислав Томич, котри поробел вельо спредвадки, видганец од людзох велики суми пенезох и баш му ше мало судани. Але кед стражар пошол, да го виведе пред суц, нашол його глрешт празни.

ЧОМ СПАДЛИ ЦЕНИ ШВИНЬОХ у Новим Саду? Тих дньох на пияцу у Новим Саду цени глустях швиньох з 10—12 Д спадли на 7—8 динари. Власци дренашли, же тот спадок цени швиньох завинчели насозисни спекулянти, котри селянох страшиа зос войну. Прето селяне не шму слухат и зерни таким несозисним людаом и кед би такых стретак, треба их предац полици.

ЗАДРУЖИНА ТАРГОВИНА у Новим Вербасу. Дня 22. мая державни и самоуправни урядники у Старим и Новим Вербасу мали сходку, на котрей одлучели засновац у Новим Вербасу задружник дутя за урядикох. Як причину того урядниви наводаа то, же у Вербасу шпекулузу зос цинами. Так наприклад куб. метер древе у Вербасу кошта 220 Д, а у Панчеву 187 Д. Клаа 80—90 Д, а клане максимална цена 65—70 Д. И кед тарговани зос древох дознали, же шеприганиуе така задруга, дораз спущели цени.

ВРАЦАНЕ ЦЕРКОВНИХ ЗДАНИОХ. Шидки вилалски управи у Дунайскей бановкин достли розниа од бановник, же маа зраци: католичком парокшиком, шидки школски зданиа и школску церковну жем, котру ваяляли уживали по войни. Раби ше о врацаню 600 будовляох и дас 2000 голти жем. Од наших виладох Кокур достал свою школску жем и хилк наезд, котри терав маа служити свосму правому цилю: школованю руских дедох.

СТРОГИ КАРИ на редакторох овредзела наша влада, кед би ше у новинох иксалл за адуу вожую страну добре, а навадало на другу. Новини маю буц строго нейтрални и привоциц лем воени висти едней и другой страны, а вецей нич.

Обрацаме на то увагу и наших читательох. **ГАЗДОВСКА ВИСТАВА** ститку була прешли тидаснь у Новим Саду. Вистава була штрелна и вацквсна.

ПИЯНИЦА ЗАБИЛ СИНА. У Томловцох пришол 16 рочни Петро Ивчи до карчим волян колца свогото отца, да престане пияц и придзе дома. Пияни и розгившани отец винял нож и вдерез з ним до першох свогото сина. Смертельно ранети члшесни сий други дзень умар у ванковским шпитали.

ПРИХОД ОД ЦАРИНОХ РОШИНГ. Од 1. Априла до 10. мая наша держава прилава царкину 157 милийони дин. веней, як би по бюджету жаво буц. У перших 10 дньох достава наша держава на цариню 9 мил. лебо 40 проц. вецей, як у истин часу прешлого року.

ПОМОЦНЕ ВОЙСКО. Наша влада видала закон о помощим войску, до котрого спадли шидки школсовани од 16 до 75 року, а школовани од 16 до 70 року жавота, а котри не ишгли до редовного войска. Шидки чоти подзелени на „позна“. Вони би не ишли на фронт аш би не вежбали з оружьем, але би замешовали тих, котри би були на фронту.

Пилку, цо реке барз лешко и тварди и медки камень, винашол инжинер Лахер у Милеху.

Тота пилка то маа од членкох, иви есц и на бинялох. Членки маю штильци од икейшик твардей материй. Пилку гонї мотор.

Роби вони стораз франше не цо ше до терав могло камень резац. З тоту пилку барз лешко руковац. Може вона резац и бетон, у котрим ест желаживо до три цм.

Мож з тоту пилку одрезац зос горки таки велени фазат целого каменя, кед аш на вагону же дож превозивали.

Пилку виаробивали и уж на тот способ режу у Итали славни карарски мариа камен, з котрого ше прила барз фини памятники.

У нашей держави ест тиж финого и твардо го инженир, котри вельоцей хасну привоциц, до ше будзе з тоту пилку резац.

Цена зарну.

Жито	260—265 Д.
Кукурница	196—198 „
Овсс	200—204 „
Ярец	207—210 „
Пасуза	435—440 „
Отруби	162—165 „

Друкую: Друкарня Просвита у Р. Керестуре.

Предплата 35 дин.